

תזכיר חוק מס ערך מוסף (תיקון מס'),

התשע"ו-2016

א. שם החוק המוצע

תזכיר חוק מס ערך מוסף (תיקון מס'), התשע"ו-2016.

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בו

החוק המוצע נועד לאפשר גבייה יעילה של המס החל בשל רכישה של מוצרים ושירותים אלקטרוניים, שרותי תקשורת ושידורי רדיו וטלוויזיה, מספקים בינלאומיים אשר מושבם אינו בישראל.

גביית המס החל על שירותים אלו חיונית, הן לשם אכיפת תשלום מס אמת והגדלת הכנסות המדינה ממסים והן לצורך מניעת אפליה לרעה של עסקים ישראלים המספקים ללקוחותיהם שירותים דומים, תחת נטל מס מלא.

הקושי בגביית מסים בגין שירותים הניתנים על ידי ספקים אשר מיקומם אינו במדינת מושבם של צרכני השירותים, זוכה לדיון בינלאומי נרחב בשנים האחרונות. הצעדים המוצעים בתזכיר חוק זה יושמו במדינות רבות ואף נכללו בהמלצות פרויקט Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) של ארגון ה-OECD, אשר פורסמו בחודש אוקטובר 2015. (להלן – המלצות BEPS).

במצב החוקי הקיים היום, חל תשלום המע"מ בשל קבלת שירותים מאת תושב חוץ אשר אינו חייב ברישום לפי סעיף 60 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן – החוק העיקרי), על מקבל השירות - בין אם מקבל השירות מסווג כחייב במס ובין אם מדובר באדם פרטי. אולם, כפי שנדון בהרחבה בסקירות ה-OECD, קיים קושי רב בגביית מע"מ מאנשים פרטיים, להבדיל מבתי עסק. לאור האמור, ובהתאם להמלצות BEPS, מוצע לחייב חברות בינלאומיות המספקות שירותים אלה ברישום בישראל ובתשלום מע"מ למדינה.

כאמור בסקירות ה-OECD, אחת המטרות המרכזיות בהסדרת חיובי המע"מ במקרים שבהם מושבם של כל אחד מהצדדים לעסקה הוא בשתי מדינות שונות, היא למנוע מצב של כפל מס, או לחלופין - העדר חבות במס. עיקרון זה מנחה את התיקון המוצע להלן.

עיקר 1- סעיפים 1 עד 3

מוצע לקבוע כי בגין אספקת שירותים אלקטרוניים, שרותי תקשורת ושידורי רדיו וטלוויזיה לתושב ישראל מאת תושב חוץ, יהיה החייב בתשלום המס – נותן השירות. ניתן השירות לעוסק במהלך עסקו או למלכ"ר או למוסד כספי במהלך פעילותו, יהיה החייב בתשלום המס – מקבל השירות, זאת בהתאם למצב הקיים היום.

שירותים אלקטרוניים יכללו, בין היתר, אספקת תוכנות, מוצרי בידור, ספרים, מוזיקה, הימורים, משחקים, תכניות טלוויזיה, סרטים, שידורי אינטרנט ושרותי הוראה מרחוק. שירותי תקשורת יכללו, בין היתר, שירותי טלפוניה, פקס, שירותי גישה לאינטרנט ושירותים דומים נוספים.

עוד מוצע לתקן את סעיף 30(א)(7) לחוק העיקרי ולקבוע כי עוסק ישראלי המספק שירותים כאמור לתושב ישראל, יהיה חייב בתשלום מס מלא, גם אם השירות ניתן מחוץ לישראל.

עיקר 2 - סעיף 4

מוצע לקבוע כי תושב חוץ המספק שירות דיגיטאלי, או מפעיל חנות מקוונת שבאמצעותה ניתן שירות דיגיטאלי, יהיה חייב ברישום בישראל. תושב החוץ לא ירשם כעוסק, אלא במרשם ייעודי נפרד, כפי שיקבע שר האוצר. תושב החוץ יגיש דו"ח למנהל בדרך שקבע שר האוצר לתקופה שקבע, בצירוף התשלום הנובע ממנו. הדו"ח יכלול את סך מחיר העסקאות לתקופת הדיווח, ואת המע"מ הנובע מהן. המנהל יהיה רשאי להוציא לתושב החוץ דרישות תשלום אם יתברר כי דו"ח שהוגש אינו נכון ולעניין זה יחולו הוראות החוק העיקרי בנושא השגה וערעור.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

תיקון חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

צפויה תוספת הכנסות של עשרות מיליוני ש"ח לשנה להכנסות המדינה. הכלכלה הדיגיטאלית ואספקת שירותים אלקטרוניים הינם שירותים שצמיחתם מהירה ונפח פעילותם עולה משנה לשנה, כך שתוספת ההכנסות עשויה לגדול באופן ניכר ברגע ששינוי החוק יוטמע באופן מלא.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן המינהלי

אין.

ו. להלן נוסח החוק המוצע

הצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון מס'), התשע"ו-2016

הוספת סעיף 16א 1. בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975,¹ (להלן – החוק העיקרי), אחרי סעיף 16 יבוא:

16א (א) "החייב בתשלום המס במתן שירות דיגיטלי הניתן מאת תושב חוץ לתושב ישראל, שלא במהלך עסקו של מקבל השירות, או פעילותו כמוסד כספי או כמלכ"ר, יהיה החייב בתשלום המס - נותן השירות הדיגיטלי, או מפעיל החנות המקוונת שבאמצעותה ניתן השירות, לפי העניין;

(ב) במתן שירות דיגיטלי הניתן מאת תושב חוץ לתושב ישראל במהלך עסקו של מקבל השירות או פעילותו כמוסד כספי או כמלכ"ר, יהיה החייב בתשלום המס - מקבל השירות הדיגיטלי;

בסעיף זה -

"שירות דיגיטלי – כל אחד מאלה:

- (1) שירות תקשורת;
- (2) שידור טלוויזיה או רדיו;
- (3) מתן שירות אלקטרוני.

"שירות תקשורת" – שירות בקשר להעברה או לקבלה של אותות, מילים, צלילים, תמונות או כל מידע אחר, באמצעות קו, סיב אופטי, רדיו או מערכת אלקטרומגנטית אחרת, לרבות כל אחד מאלה:

- (1) שרותי טלפוניה ניידים או ניידים הכוללים תמסורת או מיתוג של קול או נתונים;

¹ ס"ח התשל"ו, עמ' 239, התשע"ה, עמ' 103

(2) שרותי טלפוניה הניתנים באמצעות רשת האינטרנט (VoIP);

(3) שירותים נלווים לשירותי טלפוניה, לרבות שירותי הודעות, העברת שיחות, ושירותים דומים;

(4) פקס;

(5) שירותי גישה לאינטרנט.

"מתן שירות אלקטרוני" – מתן שירות, לרבות מכירת טובין בלתי מוחשיים, הניתן באמצעות רשת האינטרנט או רשת אלקטרונית, באופן ממוכן, (להלן – מתן שירות באמצעות הרשת) לרבות כל אחד מאלה:

(1) אספקת מוצר דיגיטאלי, לרבות תוכנה, שינוי תוכנה או שדרוגה;

(2) אספקת מוצרי בידור, ספרים, מוזיקה, הימורים, משחקים, תכניות טלוויזיה, סרטים, שידורי אינטרנט ושירותי הוראה מרחוק;

(3) שירות המאפשר פעילות מקוונת של אדם או עסק, לרבות אתר אינטרנט או עמוד אינטרנט;

(4) שירות הניתן באופן ממוכן על ידי מחשב, בשל נתונים שהוזנו למחשב על ידי מקבל השירות;

(5) העברה בתמורה של הזכות למכור טובין בלתי מוחשיים או שירותים בחנות מקוונת;

(6) מתן שרותי תיווך בין קונה לספק שירותים.

(7) אספקת שרותי תוכן ושירותים המאפשרים שימוש בנתונים ובמאגרי מידע;

(8) אספקת מוצרי בידור, ספרים, מוזיקה, הימורים, משחקים, תכניות טלוויזיה, סרטים ושידורי אינטרנט.

"תושב חוץ" – כהגדרתו בסעיף 1, ובלבד שלא היו לו עסקים או פעילות בישראל, כאמור בסעיף 60;

"תושב ישראל" - מי שזוהה על פי מקום מושבו, אמצעי התשלום שלו או הציוד שבאמצעותו קיבל את השירות כתושב ישראל.

2. תיקון סעיף 29 בסעיף 29 לחוק העיקרי, אחרי פסקה (ב1) יבוא:
- "(ג) בעסקה שסעיף 16א חל עליה, יחול החיוב במס עם קבלת התמורה ועל הסכום שהתקבל."
3. תיקון סעיף 30 בסעיף 30(א) לחוק העיקרי, בפסקה (7), אחרי "חוץ לארץ", יבוא "למעט מתן שירות דיגיטאלי", כהגדרתו בסעיף 16א.
4. הוספת פרק י"ז אחרי סעיף 146 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק י"ז: תושב חוץ המספק שירות דיגיטאלי

"רישום תושב חוץ 146א. (א) תושב חוץ, אשר אינו חייב במינוי נציג לפי המספק שירות דיגיטאלי, סעיף 60, ומספק לתושב ישראל שירות דיגיטאלי, כאמור בסעיף 16א(א), או מפעיל חנות מקוונת שבאמצעותה ניתן שירות דיגיטאלי לתושב ישראל, חייב ברישום;

(ב) לא עלה מחיר עסקאותיו של תושב חוץ כאמור בסעיף קטן (א) (בפרק זה: "חייב ברישום"), בשנת המס החולפת או שנת המס השוטפת, על הסכום הנקוב בהגדרת "עוסק פטור", בסעיף 1- יהיה תושב החוץ פטור מרישום;

(ג) רישום כאמור בסעיף קטן (א) יתבצע במרשם המיועד לצורך ביצוע פרק זה, בדרך שיקבע שר האוצר.

בסעיף זה- "שירות דיגיטאלי" – כהגדרתו בסעיף 16א.

דו"ח תקופתי 146ב. (א) חייב ברישום יגיש דו"ח למנהל בדרך שקבע לתושב חוץ המספק שירות אלקטרוני שר האוצר, לתקופה שקבע, בצירוף התשלום הנובע ממנו;

(ב) דו"ח כאמור בסעיף קטן (א) יכלול את סך מחיר העסקאות לתקופת הדיווח ואת המס הנובע מהן.

שמירת נתונים 146ג. חייב ברישום ישמור נתונים אודות עסקאותיו החייבות בדיווח לתקופה של 10 שנים לפחות, באופן אשר יאפשר למנהל בדיקה יעילה של הדו"חות שהוגשו.

דרישת תשלום 146ד. (א) הגיש חייב ברישום דו"ח תקופתי ולדעת המנהל הדו"ח אינו מלא או שאינו נכון, רשאי המנהל לדרוש את תשלום המס החסר בתוך 30 יום ממועד מתן ההודעה על דרישת התשלום;

(ב) הודעה על דרישת התשלום תהיה לתקופת דיווח אשר אינה עולה על 10 שנים ממועד מתן ההודעה ותפרט את הנימוקים לדרישת התשלום;

(ג) על דרישת תשלום יחולו סעיפים 82 ו-83, בשינויים המחויבים."